

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Ipsos sæpe homines, ventoru[m] ac tempestatum, & tenebrarum esse
procuratores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

tisse, quæ fruges omnes in agris, quatuor miliarium spacio, per-
diderint. Inspecit querelam magistratus. Megaræ comprehensæ
sunt dux, Anna de Mindelen, & Agne; eæ seorsim confessæ sunt,
se, vno die, in agrum, cum pauxillâ aquâ, processisse: &, quamvis
vna consilium nesciret alterius, effodisse scrobem, atque, sub meri-
diem, aquam scrobi infusam conturbasse, adhibitis coniuratio-
num formulis, & magicis procurationibus: quibus absolutis, simul
ac domum reuertissent, procellam extitisse. Eant nunc homines,
& dicant: *aër ventos, aër grandines parit.* ipsi hæc homines pariunt.
Sed & puniunt illi, qui non consentiunt: consentiunt, qui non pu-
niunt, cum possunt. Nam, eodem teste scriptore, alia saga agri
Constantiensis, cum videret, omnes sui pagri incolas, in nuptijs læ-
tissimè conuiuari, saltare, tripudiare, ægrè ferens, se prætermis-
sam, & ad hæc gaudia non inuitatam, procurauit, vt, clara luce inspe-
ctantibus pastoribus, per aërem, ab Orcino hirco, ad Phryxi & so-
roris eius modum, in collem exportaretur, pagus propinquum. Ibi,
cum ei alia aqua deesset, mundissima Orci Nympha lotio scrobem
impleuit, illudque pulmentum bacillo, an furcâ, in gyrum ter ter-
tium commouens, voces quasdam arcanas admurmurauit. Mox
caelo, quod sudum serenumque fuerat, nubibus atris obscurato,
venti ac grando, in saltantes, vehementissimè sauiuerunt, &, tibi-
cium vice, functi, nuptiatores, extra chorum, atque sub tecta sal-
tare inuitos coëgerunt. Saga domum, cornuto equo ligneo, reue-
cta, indicio pastorum, capta, viua igni fuit tradita, vt flammis lue-
ret, quod aquis peccauisset. Hoc hominum genus accusemus, si ad
votum nostrum non faciunt elementa, quæ bona esse mali non
patiuntur. Ab hominibus discunt sauire.

Sapienter Seneca ait: *Non queri possumus, de auctore nostri Deo,
si beneficia eius corrumpimus, &, vt essent contraria, efficimus.* Et rur-
sum: *Si beneficia natura, vt ventium prauitate perpendimus, nihil non
nostro malo accepimus. Cui videre expedit? Cui loqui? Cui non vita
tormentum est? Nihil inuenies tam manifesta utilitatis, quod non in
contrarium transferat culpa. Sic ventos quoque natura bonos futuros
inuenerat: ipsi illos contrarios fecimus.* Neque venti tantum irritan-
tur, sed etiam lucidus aër, quem tenebriones, atrocissimorum au-
thores facinorum, & opera tenebrarum obscurant. Refert enim

Et Bodin. lib.
2. Dæmon-
cap. 8.

XI.
Senec. lib. 5.
natur. qq. cas.

Vide & Cardan. de subtili. libr. de dæmonib.

M. Paulus Venetus, Tartaros adeò pollere dæmonum præstigijs, vt quasi lumen de cælo reuellant, tenebras, cum velint, & vbi velint, inducant, diemque ipsum extinguant, quare non neminem, à latronibus, hac arte circumuentum, vix euasisse; alios, velut loriginem sepia tectam, ita caligine velatos effugere, nec ab vilo cerni. Cui rei testis accedit Haitonus vir grauis, qui in sua Sarmatarum historia, inclinatum iam aciem Tartarorum, in prælio, vexillarij præcantatione, dum tenebras offunderet obscurissimas, restitutam, & victricem factam, litteris prodidit. Ab hominibus ipsis hæc, in aëre procurantur; sua ergo, non DEI opera, accusant, quando aërem caliginosum accusant; quia ipsi, cum malè agant, dilexerunt magis tenebras, quàm lucem, & luce, & tenebris abuten-tes. Nam omnia, prauis, fiunt *in arcum prauum*, qui telum re- torquet in iaculantem: ita enim & illi læduntur ab vsura omnium creaturarum.

Psal. 77.

XII.

Gen. 1. 4.

Psal. 103. 20.

Dan. 3. 71.

Luc. 5. 5.

Tob. 2. 9.

Frontin. li. 2. cap. 1.

Sab. lib. 6. En. 10.

Alium in finem, alium in vsu mundi Machinator *diuisit lucem à tenebris; quando appellauit lucem diem, & tenebras noctem.* Nam vtriusque author est DEVS, cui dicitur: *Posuisti tenebras, & facta est nox;* itemque: *Tuus est dies, & tua est nox.* Vnde iure alij, atque ex debito cecinerunt: *Benedicite noctes & dies Domino.* Quid ita? quia plurimas & ipsa nox habet vtilitates. Eo tempore, aër, terra, aqua, bestia, & homines, à diurnis æstibus ardentes, refrigerantur. Eo tempore, mortales quietiùs dormiunt. Eo tempore, qui nauigant, stellis iter metiuntur. Eo tempore, qui orant, collectiùs meditantur. Eo tempore pisces copiosiùs solent capi. Vnde & Apostoli *per totam noctem* piscantes, laborauerunt. Eo tempore, multi opera pia exercent, quæ interdum facere non sinerentur. Qua de causa & Tobias *rapiebat corpora occisorum, & occultabat ea in domo sua, & medijs noctibus sepeliebat ea.* Atque vt etiam ad militiam veniam, eo tempore, tradit Frontinus, Iugurtham regem Numidarum prælia inijsse, semperque inclinato die, configere solitum; vt, si exercitus suus fugaretur, opportunam noctem haberet ad delitescendum. Quam etiam habuerunt Christiani illi, quos Haytonus auctor est, in Georgianæ gentis monumentis proditum esse, in Alaniam compulsos, impia Sauorini Perfarum regis insectatione. Imminente autem fugientium ceruicibus hostili ferro, ex-

ro, ex-